

TILVÆKST Grovfoder nr. 6, 24. marts 2023

Indhold

- Mark
- Aktuelt i græs
- Nitrifikationshæmmer til majs
- Etablering af vårsæd
- Etablering af foderroer

MARK

Aktuelt i græs

Af planterådgiver Thomas Harbo

Generelt set er græsmarkerne kommet godt igennem vinterperioden. Vi forventer ikke nogen risiko for udvintring længere, og du bør kunne gødske dine græsmarker som planlagt.

Den seneste periode med hård nattefrost ned til $\div$ 8-10 °C ligger nu så langt tilbage, at græsmarkerne efterhånden har genvundet det grønne skær. Med den seneste uges nedbørsmængder kommer det ikke på tale at køre i markerne nu, men når markerne er tørret så meget op, at du kan køre uden at lave spor, skal græsmarkerne gødskes. Du kan såvel udbringe gylle som handelsgødning.

Har du marker, hvor der kun er planlagt handelsgødning, er det ikke afgørende, hvorvidt du tildeler hele kvælstofmængden ad én gang, eller om du hellere vil dele den i to. Vælger du at dele kvælstoftildelingen, skal den sidste portion tildeles senest om tre til fire uger.

Nitrifikationshæmmer til majs

Af planterådgiver Vivi Ernsten

Når gylleudbringning forhåbentlig igen bliver mulig i næste uge, bør du tilsætte nitrifikationshæmmer til gyllen, som udbringes til majs og foderroer. Selvom prisen på NS-kvælstofgødninger er mere end halveret, siden prisen toppede sidste efterår, kan en lille udskrivning til Instinct eller Vizura være bedre anvendt end at indkøbe yderligere kvælstofgødning, hvis der overhovedet er plads inden for kvælstofkvoten.

For de fleste kvægbrug er det i indeværende gødningsår svært at finde plads til NP-startgødning med handelsgødningsfosfor, medmindre der er afsat store mængder gylle. I nedenstående figur ses resultaterne af 14 forsøg, som er kørt over en treårig periode. Forsøgene er gennemført med såvel kvæggylle og afgasset gylle. Der ses ikke signifikante udbytteforskelle mellem kvæggylle og afgasset gylle.

I forsøgene ses flg. effekter (Kilde: Landsforsøgene 2022, side 395-396):

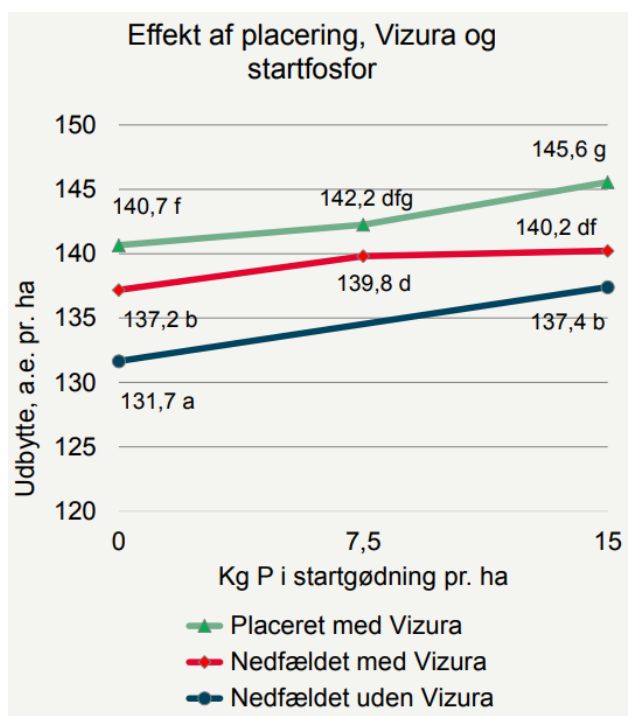
- Tilførsel af 15 kg startfosfor pr. ha øger signifikant udbyttet. Udbytteeffekten er uafhængig af, om gyllen placeres, nedfældes eller tilføres nitrifikationshæmmer. Tilførsel af 15 kg startfosfor pr. ha giver i gennemsnit et merudbytte

på 4,6 afgrødeenheder pr. ha.

- Tilførsel af 7,5 kg startfosfor pr. ha giver ved traditionel nedfældning af gylle et signifikant merudbytte på 2,6 afgrødeenheder pr. ha ved traditionel nedfældning af gylle, mens tilførslen giver tendens til et merudbytte på 1,6 afgrødeenheder pr. ha ved placering af gyllen.
- Tilsætning af nitrifikationshæmmeren Vizura til traditionel nedfældet gylle giver et signifikant merudbytte på mellem 2,8 og 5,5 afgrødeenheder pr. ha, se figur 1. Merudbyttet afhænger ikke signifikant af tilførslen af startfosfor, men der er tendens til, at virkningen er størst uden startfosfor. Tilsætning af 2 l Vizura pr. ha giver i gennemsnit et merudbytte på 4,2 afgrødeenheder pr. ha.
- Placering af gylle giver et signifikant merudbytte på 3,7 afgrødeenheder pr. ha. Udbytteeffekten er uafhængig af tilførslen af startfosfor, se figur 5

På baggrund af forsøgene anbefaler vi, at der altid tilsættes nitrifikationshæmmer til gylle til majs. Det gælder for alle gylletyper.

Du kan læse mere om nitrifikationshæmmer i TILVÆKST Grovfoder nr. 1, 2022

Figur 1 Som gennemsnit af 14 Landsforsøg er der positive merudbytter for at anvende nitrifikationshæmmer ved udbringning af gylle forud for majs (Kilde: Landsforsøgene 2022, side 395, SEGES)

Etablering af vårsæd

Af planterådgiverne Thomas Harbo og Peter Siebert

Godt begyndt er halvt fulendt, når det gælder etablering af vårsæd. Hvis du får etableret vårafgrøderne rettidigt i et godt såbed, og de har en god madpakke med i form af placeret eller anden lettilgængelig gødning, har de alle forudsætninger for at levere et godt udbytte.

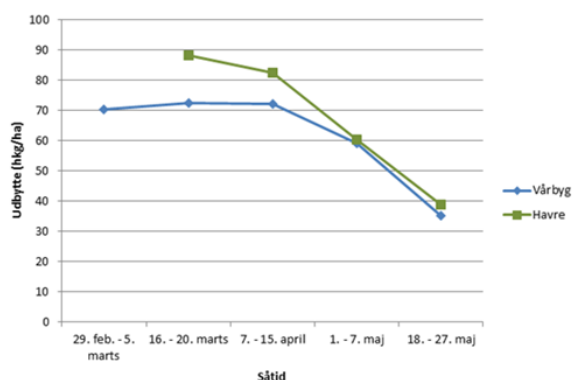
Billede 1 Vårbyg har fået en dårlig start på vækstsæsonen. Gyllen er placeret for dybt, og der ikke har været tilgængelig startgødning. Kornet er desuden sået i uens dybde. (Foto: SAGRO).

Såtidspunkt

Det gælder for både vårbyg, havre og vårhvede, at de bør sås lige så snart jorden er tjenlig. Du må ikke gå på kompromis med kvaliteten af såbedet for at kunne begynde såningen tidligt. Generelt bør et godt såbed altid vægtes højere end såtidspunktet, og så længe du kan få afgrøden etableret i marts – primo april, er der ikke noget som haster – dog opnås de højeste udbytter på meget let jord ofte ved meget tidlig etablering! Ved tidlig såning og store nedbørsmængder er der endvidere også risiko for udvaskning af kvælstof (nitrat) i handelsgødning. Anvend gerne ammoniumholdige gødninger som svovlsur ammoniak eller NS 26 – 13/14/15.

I vårbyg er det i en række forsøg påvist, at når blot der sås inden 15. april, er det muligt at nå maksimalt udbytte. Ved såning efter 15. april falder det potentielle udbytte hurtigt. Der er en række specielle jorde eller lokaliteter, hvor der ikke kan laves et godt såbed så tidligt på sæsonen, og da er det selvfølgelig altid såbedets kvalitet, der bestemmer såtidspunktet.

I havre har det i modsætning til vårbyg vist sig, at det kan betale sig at så tidligst muligt. Udbyttepotentialet er allerede faldende i marts for hver dag såningen udsættes (se figur 2). Der er flere gode grunde til at så havre tidligt. Havre er meget følsom overfor tørke, og ved tidlig såning kan afgrøden nå at etablere et godt rødt inden maj, hvor der ofte kommer perioder med tørke. I havre kan der også komme store skader af fritfluer, og tidlig såning kan også mindske risikoen for udbyttetab pga. fritflueangreb.

Figur 2 Udbytte i vårbyg og havre afhængig af såtidspunkt. De viste data stammer fra 10 vårbygforsøg fra årene 2016 – 18 og fire havreforsøg i 2017 (Kilde: Oversigt over Landsforsøg 2018).

Vårhvede bør også sås tidligt, så snart jorden er tjenlig. De seneste år er der også lavet spændende forsøg med at så vårhvede i efteråret, og de har vist et stort potentiale for at øge udbyttet ved at så i oktober – november. I fem forsøg i 2017 blev der i gennemsnit høstet 83 – 84 hkg/ha i vårhvede sået i efteråret og 65 hkg/ha ved såning mellem 15. marts og 11. april. I forsøgene i 2018 var der også samme tendens, men mindre udtalt, da forsøgene som så meget andet var

præget af tørke.

Etablering

Vårsæd skal sås i en ensartet dybde på 3 – max. 4 cm. Jorden skal hverken være meget dybt opharvet og løs, der som bekendt kan give problemer med langsom og uens fremspiring samt manganmangel, eller meget fast, hvilket kan give problemer med tilstrækkelig hurtig afdræning efter regnskyl og generel dårlig etablering. Såbedet skal pakkes så tilpas fast, at fugten kan nå op til frøene. Desuden er der mindre tendens til manganmangel i en fastpakket jord.

Ved at bruge udsædsberegneren i SAGRO's App tager du højde for alle gældende faktorer, som netop er relevante i dit tilfælde. SAGRO's App kan hentes i App store og Google Play og hedder blot SAGRO og er gratis. Nedenfor ses vejledende udsædsmængder beregnet i SAGRO's udsædsberegner under de givne forhold, som er nævnt i tabellen.

Figur 3 Udsædsberegner i SAGRO's App (Kilde: SAGRO)

Tabel 1 Vejledende udsædsmængde ved etablering af vårsæd med og uden kløvergræsudlæg under de angivne forhold.

Såbedets kvalitet fint, fugtighed mellem. Kilde: SAGRO App automatisk udsædsberegner.

Optimale forhold i marken		Vårbyg	Kløvergræsudlæg			Havre	Vårhvede
			Vårbyg til modenhed	Byg-helsæd	Grønbyg		
Sådato			TKV: 48			TKV: 38	TKV: 54
1.-15. april	Plantetal [pl./m ²]	300	240	160	200	300	375
	Udsædsmængde [kg/ha]	160	128	85	107	127	225
1. maj	Plantetal [pl./m ²]	325	260	160	200-225	325	400
	Udsædsmængde [kg/ha]	173	139	85	107-120	137	240

Ovenstående tabel er vejledende og gælder under optimale forhold på den valgte sådato. Ved dårligere forhold og senere sådato skal udsædsmængden øges. Beregningen baserer sig på den kendte formel for udregning af udsædsmængde, som også ses nedenfor.

$$\text{Udsæd i kg pr. ha} = \frac{\text{Ønsket planter pr. m}^2 \cdot \text{TKV}}{\text{Procent markspiring}}$$

Kløvergræsudlæg

Kløvergræsudlæg sås øverligt i ½-1 (-max. 1½) cm i pakket jord, så der sikres tilstrækkeligt med kapillære kræfter til at forsyne græs- og kløverfrø med fugt i den tidlige etableringsfase. Er der efterharve på såmaskinen, hæves denne for at undgå, at frøene bliver dækket af løs jord. Småfrøede arter som græs- og kløverfrø er meget sårbare overfor en for dyb såning og fremspiringen bliver alt for ringe ved sådybder over 1½-2 cm. Ved såning af græsudlæg må der gerne kunne ses 10-20 % af frøene i den åbne sårille. Det er meget vigtigt at opnå et ensartet og tilpas pakket såbed, så fremspiringen sker jævnt over marken. Husk på, at et nyt kløvergræsudlæg danner grundlag for flere års græsudbytter, og derfor er det her fokus skal være ved etablering af vårsæd med udlæg af kløvergræs.

Ukrudt og efterafgrøder

Nedvisning af ukrudt med glyphosat før såning er primært relevant ved pløjefri etablering. Metoden kan også bruges til

bekæmpelse af kvik, men ved bekæmpelse om foråret kan du sjældent opnå tilstrækkelig god effekt, da kvikken skal have 3 – 4 blade for, at du kan forvente god virkning.

Ved glyphosat-sprøjtning forud for pløjefri etablering, er det bedst at vente med behandlingen, indtil der er god vækst i ukrudtet – generelt er det dog allerede tilfældet efter den meget milde vinterperiode. Efter behandling skal der gerne gå to dage inden jordbearbejdning for at sikre en god effekt. I det tidlige forår er det nødvendigt at vente længere tid med jordbehandlingen. Der er ikke nævneværdig forskel på de forskellige glyphosat-produkters virkningstid.

Ved behandling af almindeligt græsukrudt anvendes 600 – 700 g aktivstof pr. ha, mens dosis mod tokimbladet ukrudt skal være højere – omkring 1.000 g aktivstof pr. ha. Effekten forbedres ved at iblande 0,2 l/ha spredet klæbemiddel, og 1 – 2 kg/ha ammoniumsulfat, hvor vandet er hårdt.

Gødskningsstrategi

Vårsæd – især vårbyg – betaler for at have gødningen tilgængelig fra start. Det skyldes, at vækstsæsonen er kort og intensiv. Vi anbefaler så vidt muligt at placere handelsgødning ved såning eller iblande handelsgødning i såsæden. Har du ikke mulighed for at placere eller samså handelsgødning, bør du alternativt bredsprede handelsgødning lige før eller efter såning. Dette gælder også, selvom der er nedfældet gylle inden såning!

Vi har set gode resultater af at bruge en forsuren startgødning. NS 21-24 er en god startgødning til placering. NS 26-13/14/15 er også gode, forsuren gødninger, mens det pga. restriktionerne i fosforforbruget ikke længere er aktuelt at anvende NP 18-20 (DAP).

Hjemmeavlet udsæd

Brug af egen udsæd kan mindske omkostningerne på bedriften. Du skal imidlertid forholde dig kritisk til kvaliteten, når du vælger at bruge egen udsæd, idet egen udsæd skal være af samme kvalitet som indkøbt sædekorn. Udsæden bør have en god spireevne, en relativ høj tusindkornsvægt og et lavt indhold af ukrudtsfrø. Udsæden skal også være fri for udsædsbårne sygdomme som fusarium i havre og vårhvede eller nøgen bygbrand i vårbyg.

Vær opmærksom på, om køber af avlen stiller krav om, at der har været anvendt certificeret udsæd. Det kan være tilfældet ved salg af korn til maltbyg.

Hvis du bruger hjemmeavlet udsæd, skal der betales forædlerafgift til sortsejeren. Forædlerafgiften er med til at betale udviklingen af fremtidens sorter; afgiften varierer alt efter sort. Oplysninger om brug af egen udsæd kan indberettes til Danske Sortsejere på www.sortsejere.dk, hvorefter du vil modtage en faktura på forædlerafgiften.

Etablering af foderroer

Af planterådgiver Thomas Harbo

Roer er en afgrøde, der etablerer sig langsomt. Skal du have det fulde udbytte af roernes store udbyttepotentiale, er der behov for en lang vækstsæson, og roerne skal derfor etableres tidligt. Ligeledes skal der sikres en ensartet afgrødetablering ved en omhyggelig såbedstilberedning. Udbyttetabet ved sen såning er stort, og med screening af frøpartierne er risikoen for stokløbere pga. for tidlig såning meget begrænset.

Prioriter roerne først

Har du foderroer i markplanen, skal du ubetinget prioritere at få roerne sået til tiden, hvilket under normale forhold er omkring april. Roerne kvitterer for et omhyggeligt bearbejdet såbed. Fremspiring og plantebestand bliver for ringe, hvis såbedet er for løst eller for tørt, og et ikke for dybt opharvet såbed med en god fast bund er afgørende for fremspiringen. Det kan derfor ikke nytte, at du har for travlt, når du forbereder såbedet til roerne.

Risikoen for stokløbere efter et koldt forår er med de moderne roesorter, der er på sortslisterne ved firmaerne nu, meget begrænset. Kan du lave et godt såbed sidst i marts på en lun lokalitet og ellers den første uge i april, skal du ikke være bekymret for at så roerne. Ved at så tidligt undgår du også de største angreb af rodbrand, som vi gerne oplever, når roerne spirer frem under varmere forhold.

I de seneste 20 år er der ikke lavet mange forsøg i foderroer med henblik på at afprøve forskellige dyrkningsteknikker og -strategier. Fra årene før årtusindskiftet har vi derimod mange forsøgsresultater at trække på. Selvom vi i dag dyrker helt andre roetyper og -sorter og ved højere udbyttelniveauer, kan vi sagtens bruge de ældre forsøgsresultater til at estimere udbyttetabet ved sen etablering.

Tilbage i perioden 1979 – 83 blev der gennemført 18 forsøg med såtidspunkter for fodersukkerroer. Resultaterne er vist i tabellen her under med tab opgjort i FE/ha og procent ved at udsætte sådatoen i forhold til den 12. april, som dengang var udgangspunktet, de øvrige etableringstidspunkter blev sammenlignet med. I tabellens højre del har jeg estimeret udbyttetabet ved samme procentvise reduktion i udbyttet ved et aktuelt udbyttelniveau i 2022/2023, som er gennemsnittet i årets sortsforsøg med foderroer, på 18.242 FEN/ha.

Tabel 3 Udbyttetab ved for sen såning af foderroer (Kilde: Oversigt over Landsforsøgene 1983)

Såtidspunkter for fodersukkerroer, 1979-83, gennemsnit af 18 forsøg				2022, tab ved 18.000 FEN/ha	
Sådato	Rødtørstof [hkg. pr. ha]	FE/ha	Tab [FE/ha] (%)	FEN/ha	Estimeret tab [FEN/ha] (%)
12. april	109,7	11.081		18.240	
25. april	101,3	10.232	÷ 848 (7,7)	16.837	÷ 1.405 (7,7)
8. maj	91,1	9.202	÷ 1.879 (17,0)	15.141	÷ 3.101 (17,0)
22. maj	72,5	7.323	÷ 3.758 (33,9)	12.058	÷ 6.184 (33,9)

I SEGES dyrkningsvejledning for roer er der link til en udmærket video om etablering af roer. Selvom videoen efterhånden har nogle år på bagen, er der ikke noget, der grundlæggende er forandret, og den sætter fokus på lige præcis de faktorer, der gør forskellen mellem den halvsøjle, den acceptable og den perfekte etablering. Link til SEGES' dyrkningsvejledning findes her https://www.landbrugsinfo.dk/basis/7/3/4/afgrøder_dyrkningsvejledning_roer . Link til pdf-versionen findes her

Jeg vil anbefale, at du bruger linket, så du også får glæde af de mange links i dyrkningsvejledningen.

Såbedet er ofte ikke godt nok

Jeg ser desværre lidt for ofte såbed til roer, som ikke er tilstrækkeligt ensartede og jævne. Det giver en uens – eller manglende – fremspiring. I dag er de fleste vant til at lave såbed til korn og majs, som begge er afgrøder, som er langt mere tolerante for et knapt så godt såbed, end roerne er. Jeg kan pege på flere forhold, som ikke er optimale, og som går igen, når resultatet ikke er godt nok:

- Tilberedningen af såbedet skal 'udføres i én arbejdsgang' fra du starter med udbringning af husdyrgødning, over pløjning til opharvning og såning. Arbejdet må ikke strække sig over så lang tid, at jorden udtørre.
- Ikke mange pløjer med jordpakker længere, ligesom der generelt ikke er den samme omhyggelighed med pløjearbejdet som tidligere. Mulighederne for forbedring er flere; omhyggelig indstilling af ploven, passende dækbredde som der er plads til i furen og lidt lavere hastighed under pløjearbejdet. Jorden bør pakkes i forbindelse med pløjningen eller umiddelbart derefter og inden udtørring begynder.
- Her på den vestjyske sandjord har kun de færreste, der har en såbedsharve, som har bærehjul nok til, at såbedet kan bearbejdes i en ensartet dybde på fire til fem cm. En kompakt harve med bærerulle i fuld bredde er nok det bedste alternativ.

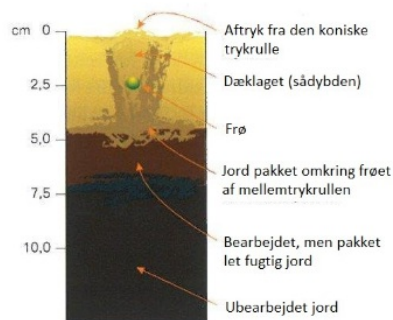
Alligevel kan du ved omhyggelighed i alle faser af pløjearbejde og såbedstilberedning – her under tilpas LANGSOM kørsel – ofte få lavet et udmærket såbed, men det kræver, at du ved hvordan, at du er omhyggelig i alle arbejdsfaser og ikke mindst, at du står ud af førerhuset og kontrollerer resultatet – og foretager de nødvendige justeringer af maskinerne. I det følgende vil jeg beskrive, hvordan såbedet til roerne ideelt bearbejdes.

Det ideelle såbed

Klargøring af roemarken starter oftest med udbringning af fast husdyrgødning og/eller nedfældning af gylle efterfulgt af en omhyggelig pløjning med jordpakning, hvor du ikke må køre for hurtigt. Kører du for stærkt med ploven, kan marken ofte se jævn ud lige efter pløjning, men efter nogle uger, når jorden har sat sig, kan den være ganske ujævn på tværs af agerretningen.

For roernes fremspiring, afgrødeudvikling og mulighederne for ukrudtsbekæmpelse er det meget vigtigt, såbedet er helt jævnt og tilpas fast. Kun herved kan du placere frøene korrekt og stabilt i 2 – 2,5 cm's dybde. Dybere hjulspor eller tandspor efter harven, som er fyldt efter med løs – og måske tør jord – bør selvfølgelig ikke findes.

God dybdestyring med bæreruller eller mange hjul på en harve med smalle tænder og lille tandafstand giver det bedste resultat. Sådane harve giver en intensiv bearbejdning af jorden, hvorfor det er vigtigt, at holde fremkørselshastigheden så tilpas lav, at krummestrukturen ikke ødelægges. Det endelige såbed skal være jævnt og tilpas fast i 0 – 4 cm dybde, så frø og kimplanter kan suge fugt i en tør periode. Ofte ses uens fremspiring og manglende planter, som resultat af for dyb opharvning eller for løst såbed, hvor den kapilære effekt ikke er genskapt.

Figur 4 Tværsnit af de øverste 10-12 cm af såbedet til roer. På lerjord kan jordoverfladen slæmme til, inden roerne kommer op, hvis der kommer betydelige mængder nedbør, og det falder hurtigt. Sker dette, bør du straks inden jorden bliver alt for tør, sørge for at skorpen brydes, eventuelt med en let rensning (Kilde: SEGES).

Plantetal og såning

Hvis såbedet er bearbejdet som beskrevet oven for, bør det være tilstrækkeligt at så 100.000 frø pr. ha. for at opnå det ønskede plantetal på 85.000 – 90.000 planter. Med 50 cm rækkeafstand, som de fleste roesåmaskiner har i dag, svarer det til en frøafstand på 20 cm.

Sådybden skal være 2,0 – 2,5 cm. Frøet skal altid placeres 0,5 – 1 cm nede i den fugtige jord på en fast bund, så vandoptagelsen sikres. Er du ikke sikker på, at der kommer regn lige efter såning, og er jorden blevet for tør i overfladen, øges sådybden til max. 3,5 cm, så frøets kontakt med fugtig jord sikres. Sådybden måles som afstanden fra jordoverfladen i sporet efter trykrullen til frøet.

Billede 2 Uens fremspiring af roer (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Forebyg sandflugt

Roemarken er udsat for risiko for sandflugt i lang tid. Er der risiko for sandflugt på roemarkerne, kan du mindske denne ved at udså 30-40 kg vårbyg pr. ha syv til ti dage før såning af roerne. Vårbyggen udsås med almindeligt såsæt til korn.

Når byggen står i begyndende buskning med 4-5 blade, skal den nedvisnes med 0,5-0,6 L/ha Agil 100 EC. Vårbyggen vil herefter virke dæmpende på sandflugt indtil roerne selv "kan stå distancen".

Tidligere var det udbredt praksis at bredsprede gylle, hvis det trak op til sandflugt. Det må vi selvfølgelig ikke længere, men du kan også opnå en god effekt med en slangebom. Dog er det i reglerne nu præciseret således, at slangerne skal slæbe hen ad jorden ved udbringning. En god skorpe af indtørre kvæggylle vil hæmme fremspiringen og give et lavere plantetal, men er roerne kommet op, når du lægger gyllen ud, sker der ikke det store.

Dybstrøelse kan også udsprede tyndt mod sandflugt. Det har ingen negativ påvirkning af roerne. Derimod kan det give dårligere effekt af ukrudtssprøjtningerne, dels som ringere effekt af jordmidler dels ved at fremspiret ukrudt kan stå i læ og dermed blive for store til at kunne bekæmpes effektivt.

Gødskning

Ligesom vi kender det fra majs og efterhånden også mange kornmarker, er det en fordel at placere 25-30 kg N pr. ha til roerne. Hvorvidt der anvendes flydende eller fast gødning er uden betydning. En almindelig NS-gødning som NS 24 6, NS 26 14 eller NS 27 4 kan alle bruges, men du bør ikke anvende ureaholdige gødninger eller gødninger med kalium, da de giver en forøget risiko for rodsvidninger. Gødningen bør placeres 5-6 cm ved siden af frøene og 5 cm under; desto større gødningsmængde desto større afstand fra frø til gødning. Kan du ikke placere gødning ved såning, bør du tildele en tilsvarende mængde gødning i såbedet inden såning.

Billede 3 Roefrø og gødning. Gødningsstrengen ligger ca. 5 cm fra og 3 – 4 cm under roefrøene
(Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Ukrudtsbekæmpelse

I efterhånden mange år har jeg i en del marker med god effekt anvendt Centium 36 CS, Command CS, Kalif 360 CS eller tilsvarende midler med aktivstoffet clomazon, som jordmiddel inden roernes fremspiring – senest tre dage efter såning. Centium 36 CS har en regulær godkendelse til anvendelse inden fremspiring og som bladmiddel, når roerne har udviklet to løvblade. Fire clomazon-midler har godkendelse til mindre anvendelse INDEN roernes fremspiring. Du kan hente "Brugsanvisning til mindre anvendelse" her.

Produktet 'Reactor 360 CS' fra FMC har dog også "Brugsanvisning til mindre anvendelse" vist på etiketten. Vær påpasselig med at anvende for høj dosis og undgå overlap. På sandjord anvendes 0,075 – 0,08 L/ha (Reactor 360 CS: Max. tilladt dosis på JB 1-3: 0,075 L/ha), mens der på lerjord kan anvendes 0,1 – 0,15 L/ha.

FMC har afmeldt produktet Reactor 360 CS. Sidste frist for anvendelse er 1. maj 2024.

Billede 4 Roeplante med skade af for høj dosis clomazon (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Sprøjtningen hæmmer den tidlige ukrudtsfremspiring og giver lidt ekstra frist, hvis forholdene for den vigtige første sprøjtning ikke er gunstige. Der opnås effekt på forholdsvis få arter som burrenerre, fuglegræs, hejre- og storkenæb, hyrdetaske, enårig rapgræs, samt tvevand og ærenprisarter. Desuden har vi erfaret, at effekten af de senere sprøjtninger med bladmidlerne øges – herunder ikke mindst at også snerlepileurt bliver lettere at bekæmpe.

Clomazon-produkterne kan også give forbigående hvidfarvning og kortvarig vækststandsning af vårbyg udsået som værn mod sandflugt som beskrevet ovenfor, men det slår ikke byggen ihjel.

Er roerne længe om at spire frem, eller er der af anden årsag ukrudt – f.eks. ukrudt, der ikke er dækket ved pløjning, bør dette bekæmpes med et godkendt glyphosat-produkt INDEN roernes fremspiring. Vær opmærksom på evt. fremspiret vårbyg, som heller ikke tåler glyphosat.

Herbicer anvendt i foregående afgrøde

Du har selvfølgelig for længst taget stilling til, hvilke marker roerne skal etableres på. Imidlertid ser vi indimellem, at det lige er blevet glemt, at der er anvendt et herbicid i den foregående afgrøde, som kan have spirehæmmende effekt på roerne.

Nedenstående er blot vist nogle få eksempler, og det er slet ikke en udtømmende oversigt over herbicider, som kan have negativ indflydelse på etableringen af roer i år, hvis de er anvendt i 2022.

- Er der brugt **Mustang Forte**, kan der IKKE dyrkes roer.
- Etiketten for **Tocalis** (Border 100 SC, Callisto, Evolya, Lumica, Meristo, Starship Max, Tocalis m.fl.) tager forbehold for etablering af roer efter anvendelse af Tocalis. Hvis du etablerer roer efter majs, hvor der er anvendt Tocalis, påtager du dig for egen regning en risiko. Vælger du alligevel at etablere roer efter anvendelse af Tocalis, nedsættes risikoen ved at pløje før såning. Vi har set eksempler på afgrødeskader, hvor der er sået roer/spinat uden forudgående pløjning, hvilket understreger vigtigheden af ovenstående.
- Hvis der er anvendt op til 15 g/ha **Ally SX**, kan der dyrkes roer det efterfølgende år.

Forholdene i jorden og de vejrmæssige forhold har også betydning for nedbrydning af pesticidrester. Risikoen for negativ påvirkning af afgrøden er mindst, når pH (reaktionstallet) er passende højt, og der er en god biologisk aktivitet i jorden. Omvendt er risikoen størst på let, lys sandjord med lavt Rt (pH). Sidste års tørre sensommer har næppe givet de bedste forhold for nedbrydning af pesticidrester, men den mere fugtige og lune efterårs- og vinterperiode har dog givet en lang periode med mere gunstige betingelser. Men det gælder stadigvæk, at etablering af roer sker på din egen risiko, hvor der på etiketten af de ukrudtsmidler, der blev anvendt sidste år, er taget forbehold for den efterfølgende afgrøde.